

Betra kerfi

Áhugahópur um bætt kerfi í
sjávarútvegi – byggt á jafnræði og
markaðslausnum

Upphafleg úthlutun kvóta

- Eðlilegt að takmarka veiðarnar við reynslu undanfarinna ára
- Jafnræði milli útgerða
- En gat aðeins verið lausn í skamman tíma – lokað kerfi
- Þess vegna þurfti kerfi til þess að úthluta veiðiheimildunum

Framsalið - Stóra yfirsjónin

- Óréttlæti
 - andvirði kvótans til fárra
- Ójafnræði
 - milli aðila í vinnslu og útgerðar
- Óhagkvæmni
 - gríðarleg skuldasöfnun

Skuldasöfnun

- 1997: nettóskuldir 90% af útflutningstekjum sjávarútvegsins
- 2008: 272% “ “
- 1997: nettóskuldir 87 milljarðar króna.
- 2008 “ 465 “
- Aukning nærri 400 milljarðar króna.

Hvað fékkst fyrir skuldirnar?

- Engin afkastaaukning í útgerðinni:
- 1991: afli/starf 112 tonn
- 2008: “ “ 111 tonn
- Fiskisvipaflotinn varð bara eldri
- En í vinnslunni varð 74% afkastaaukning, úr 87 t/st í 151 t/st.

Leiguliðakerfi og arðrán

- Tilgangur framsalsins er að færa veiðheimildirnar til þeirra sem munu nýta þær. En annað hefur gerst:
- viðskipti á aflamarki hefur farið vaxandi með árunum :
- 2002/3 um 27%
- 2008/9 um 42% af öllu aflamarki
- Milli óskyldra aðila 2010 um 77 þúsund tonn fyrir 11 milljarða kr. skv upplýsingum frá Fiskistofu.
- Útleiga veiðheimilda er orðinn ábatasamur sjálfstæður atvinnuvegur.
- Kvótinn er áfram hjá þeim sem nota hann ekki.

Hvert fer arðurinn?

- Ríkið fékk 6,44 kr/kg af þorski
- Kvótaeigandinn 347 kr/kg
- 35 – 45 milljarðar króna er fiskveiðiarðurinn

Jafnræði og samkeppni

- Það þarf jafnræði og samkeppni svo sjávarútvegurinn þróist eins og aðrar atvinnugreinar til hagkvæmni og laði að bestu einstaklingana til athafna.
- Ljúka núverandi úthlutun með eðlilegum aðlögunartíma
 - Mannréttindaráð Sameinuðu þjóðanna, Hæstiréttur í Valdinarsdómi
- Nýtt kerfi úthlutunar á veiðheimildum með uppboði
- Samkeppnislöggjöf gildi um sjávarútveginn
- Kostnaður stýri veiðum og vinnslu til hagkvæmstu lausnar hverju sinni
 - Veiðarfæri, olíunotkun, mengun

Betra kerfi - tillögur

- Þjóðareign í stjórnarskrá
- Almennur aðgangur að þjóðareigninni
- Auðlindagjald
- Mengunargjald
- Fiskimiðunum skipt í 4 veiðisvæði
- Veiðiheimildir leigðar á uppboði
- Beint framsal milli útgerðarmanna óheimilt
- Strandhelgi (12 – 25 mílur)
- Veiðar og vinnsla algeræega aðskilin
- Skylt að selja aflu innanlands á markaði
- 10 ára aðlögunartími

Könnun MMR maí 2011

- Útgerðin greiði ríkinu markaðsverð fyrir kvótann 71%
- Kjósendur Sjálfstæðisflokksins 62%
- Kjósendur Framsóknarflokksins 61%
- Kjósendur Samfylkingarinnar 87%
- Kjósendur Vinstri grænna 88%